

til Mænd, til hvem de have Fortrolighed, og spørge, hvilke Papirer de skulle vælge. Der er en stor Mængde Papirer med forskjellig Cours, og al denne Qual og Uhyggelighed med Forskjel i Courser vil ikke stables ved denne Lov, men er tilstede, og det er meget tvivlsomt, hvilken Virkning paa disse Papirers Notering denne Lov vil faae. Det vil erindres, at den Mening, jeg paa Fleertallets Begne udtalte, var, at man var overbevist om, at hvis der indtraaede nogen Forskjel, vilde det være den, at de ældre Obligationer stod lidt høiere, og det vil ogsaa erindres, at Mindretallet støttede et Argument paa den Forudsætning, at de nye vilde blive sikkrere, og at de ældre kunde blive saa svækkede, at der vilde stude en almindelig Desertion Sted, hvorved Foreningen vilde styrte sammen. Naar Meningerne staae saaledes imod hinanden, troer jeg, at man kan sige, at det er rimeligt, at Resultatet vil blive usikkert, og at Forskjellen ikke vil blive stor. Jeg seer ikke — affect fra, at det dog synes mig noget betænkeligt at modsætte sig en Foranstaltning, som de Mænd, der fortrinnsviis have beskæftiget sig med disse Sager, ansee for hensigtsmæssig. — Andet, end at denne lille Ueilighed, naar man er i Tvivl, at skulle spørge en Sagkyndig til Raads, at det er en altfor svag Grund; og saaledes, som man fremstiller den, troer jeg ikke heller, at den gjælder. Endelig skal jeg bemærke, at fordi der er forskjellige Courser, er det ikke vist, hvilke Papirer man skal vælge, da der her gjør sig forskjellige Betragtninger gjældende. Det Papir, der er høiere noteret, frembyder ogsaa større Sikkerhed, og naturligtviis tilbyder det Papir, der er lavere noteret, en sieblikkelig Capitalgevinst. Den Mand, der af Naturen er mere forsigtig, vil hellere kjøbe de dyre Papirer; den derimod, der har et mere sangvinst Temperament, tager hellere den sieblikkelige Gevinst af et Par Procent, som han kan forskaaffe sig ved billige Papirer, og lader staae til, om den Fare, der er anhyd det ved Coursernes Uoverensstemmelse, vil indtræde. Jeg mener derfor, ikke, at der er Anledning til at nægte sit Samtykke til dette Lovforslag, som det foreligger, og skal derfor tillade mig at anbefale det.

Indenrigsministeren ad interim:
 Jeg skal i det Væsentligste henholde mig til den ærede Ordførers Bemærkninger. Kun med Hensyn til hans første Bemærkning maa jeg tilstaae, at den var mig ikke rigtig klar. Saaledes som det nu er, høves det solidariske Ansvar kun for dem, der træde ud i Karetts Løb, efterat Regnskabet er revideret og quitteret. Der er Ingen, der kan træde ud, før han har opfyldt sine Forpligtelser efter det reviderede og deciderede Regnskab. Jeg veed ikke, om det iagttages saaledes ved alle Creditforeninger; men saaledes burde det være. Naar det er Tilfældet, bestaaer den eneste Forandring nu deri, at Indenrigsministeriet skal fra sin Side meddele en Art Quittering paa det Offentliges Begne, og jeg skjønner ikke, at det kan frembyde den Vanskelighed, som den ærede Ordfører anførte. Jeg skal imidlertid undersøge det under Sagens videre Behandling i det andet Thing. Jeg skal meget indstændigt anbefale Landstingets ærede Medlemmer at stemme for dette Lovforslag. Jeg anseer det for nødvendigt, at Ministeriet ikke længere sidder inde med denne Bemyndigelse til at skabe nye Creditforeninger. Det er nødvendigt, at den Lovgivende Magt tager hele dette Spørgsmaal under alvorlig Overveielse, under hvilke Betingelser man vil tilstede, at disse Instituter danne sig. Jeg anbefaler Forslaget, fordi det vilde bringe Administrationen i Forlegenhed, dersom man ikke gik ind derpaa. Jeg er overbevist om, at det er stabeligt for alle vore økonomiske Forhold, at man vedbliver at oprette den ene lille Creditforening efter den anden, og svækkende for Landets Credit i det Hele. Men naar jeg har Lovens liggende for mig, og der indkommer Begjæringer om Oprettelse af en Creditforening, og alle de Vanskeligheder, jeg maatte gjøre, fjernes ved, at man underkaster sig alle Betingelser, kan jeg ikke undlade at meddele Bevillingen. Administrationen er i dette — som i alle — Tilfælde Lovens Tjenerinde, og som en tro Tjener maa den opfylde Lovens Bud. Derfor maa jeg anbringe paa, at man vedtager den Bestemmelse, der indeholdes i § 2. Der ved vil det, naar der opstaaer Spørgsmaal om en ny Creditforening, ikke behøve at gaae i